

Eğitim İş

Eğitim ve Bilim İşgörenleri Sendikası GENEL MERKEZİ

23/03/2023

Sayı : 00/04/309

Konu : Afet bölgesinde Görev Yapan Engelli Personelin Yer Değiştirilmesi hk.

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞINA ANKARA

Bakanlığınız - Personel Genel Müdürlüğü, 19 Şubat 2023 tarihinde “Olağanüstü Hal İlan Edilen İllerde Görev Yapan Personelin Mazerete Bağlı Yer Değiştirme Duyurusu” yayımlamıştır. Söz konusu duyuruda *eşini veya çocuğunu deprem etkisiyle kaybedenler ile sağlık mazereti kapsamında kendisi veya bakmakla yükümlü olduğu kişilerden (eşi, çocuğu, anne veya babası) deprem etkisiyle bulunduğu ilde tedavisinin mümkün olmadığını belgelendirenlerin iller arası yer değiştirme işlemlerinin yapılacağı belirtilmektedir. Ancak aynı duyuruda engelliliğe bağlı yer değiştirme imkanı bulunmadığı görülmüştür. 6 Şubat depremleri, engelli bireylerin sosyal, fiziksel, psikolojik yaşantılarını olumsuz yönde etkilemiştir. Dolayısıyla talep eden Bakanlık personelinin yer değiştirme hakkından faydalanması gerekli hale gelmiştir.*

Şöyle ki;

1) Alt ve üst yapıların tahrip olması, toplu taşıma sisteminin aksaması, engelli bireylerin farklı kentlere göç etme gereksinimini diğer tüm bireylerde olduğu gibi zaruri kılmıştır. Ülkemizin taraf olduğu Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme'nin 11. Maddesinde “Taraf Devletler silahlı çatışma halleri, acil insani durumlar ve doğal afetler de dahil olmak üzere risk durumlarında engellilerin korunması ve güvenliğinin sağlanması için insancıl hukuk ve uluslararası insan hakları hukuku dahil uluslararası hukuk çerçevesindeki yükümlülüklerini yerine getirmek için gerekli tüm tedbirleri alır.” ifadesi bulunmaktadır. Dolayısıyla yaşadığı şehirdeki ikamet adresi veya çalıştığı iş yeri kullanılamaz hale gelen engelli personelin yer değiştirme hakkına sahip olması, ilgili mevzuatın bir gereğidir.

2) 5378 Sayılı Engelliler Hakkında Kanununun 4. Maddesinin C fıkrasında, “Engellilerin tüm hak ve hizmetlerden yararlanması için fırsat eşitliğinin sağlanması esastır.” ve aynı maddenin F fıkrasında “Engellilere yönelik hizmetlerin sunumunda aile bütünlüğünün korunması esastır.” ifadeleri yer almaktadır. Dolayısıyla Bakanlık bünyesinde öğretmen ve diğer personel olarak hizmet veren engelli bireylerin yaşamsal faaliyetlerinin güçlendirilmesi için deprem bölgesinde oluşabilecek olumsuz durumlara karşı gerekli tedbirler alınmalıdır. Bu kapsamda engelli personelin engelliliğe bağlı yer değiştirme hakkından yararlandırılmaları da önem arz etmektedir.

3) Sağlık nedeniyle açılan yer değiştirme sürecine engellilik durumunun dahil edilmemesi, engellilere yönelik bir ayrımcılığı da ortaya koymaktadır. 5378 sayılı Kanun'un 5. Maddesinde, “Doğrudan ve dolaylı ayrımcılık dâhil olmak üzere engelliliğe dayalı her türlü ayrımcılık yasaktır” ve “Eşitliği sağlamak ve ayrımcılığı ortadan kaldırmak üzere engellilere yönelik makul düzenlemelerin yapılması için gerekli tedbirler alınır.” ifadeleri bulunmaktadır. Dolayısıyla engelliliğe bağlı yer değiştirme hakkının mazeret atamalarına eklenmesi sayesinde engelliliğe bağlı ayrımcılık ortadan kalkacak, aynı

zamanda makul düzenleme ilkesi çerçevesinde deprem bölgesinde bulunan engelli personele yaşayacağı ve çalışacağı yeri tercih etme imkanı sağlanacaktır.

4) Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin 51. Maddesinin 4. Fıkrasında "Afet bölgesi ilan edilen yerlerde bulunan eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenler, Bakanlığın uygun görmesi hâlinde yer değiştirme isteğinde bulunabilir. Bunlardan zorunlu çalışma yükümlülüğü olanlar, öncelikle zorunlu çalışma yükümlülüğü öngörülen yerlere yer değiştirme isteğinde bulunabilir." ifadesi bulunmaktadır. Yine adı geçen yönetmeliğin "**Mazeret ve engellilik durumuna bağlı yer değiştirmeler**" başlıklı 49. Maddesinde **Engelli öğretmenlerin yer değiştirmeden faydalanabileceği ifade edilmektedir. Dolayısıyla Bakanlık mevzuatında bulunan ve her eğitim – öğretim döneminde iki defa bu haktan yararlandırılan engellilerin afet sürecinde de talep etmesi halinde yer değiştirme başvurusu yapabilmesi sağlanmalıdır.**"

Yukarıda açıklanan gerekçeler dikkate alınarak, 19 Şubat 2023 tarihinde yayımlanan Olağanüstü Hal İlan Edilen İllerde Görev Yapan Personelin Mazerete Bağlı Yer Değiştirme Duyurusu kapsamında alınacak başvurulara engelliliğe bağlı yer değiştirme tercihinin eklenmesi ve talep eden engellilerin bu çerçevede başvurularının değerlendirilerek mağduriyetlerinin giderilmesini talep ederiz.

Kadem ÖZBAY
Genel Başkan